

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnice — od boja za zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ŽVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH...

STEV. (NO.) 36.

CHICAGO, ILL., SREDA, 22. FEBRUARJA — WEDNESDAY, FEBRUARY 22, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Kitajska se ojačila v vojni - Zborovanje balkanske zveze

Katoliški škop iz Kitajske povdarja, da je vsled vojne Kitajska tako zedinjena, kakor še ni bila v svoji zgodovini. — Njeno gospodarsko stališče močno. — Hvala na pomoč, ki jo prejema iz tujezemstva.

Washington, D. C. — Izredno optimistično mnenje glede bodočnosti Kitajske je izrazil kitajski katoliški škop iz Nankinga, Paul Ju-pin, ki je prišel za par tednov na obisk v Ameriko, da izprosi kako podpora za 30 milijonov pomoči potrebnih kitajskih beguncov, katerim je vojna pobrala vse njih imetje. Nasprotno mnenju, ki vladala po svetu, namreč, da je Kitajska veliki stiski in oslabljena pod silovitim pritiskom Japonske, se je ta škop izrazil, da moč Kitajske nikakor ni popustila, niti glede obrambe, niti glede finančne. V narodni zavesti skupnosti pa nasprotovo Kitajska ni bila še nikdar tako zedinjena v celi svoji zgodovini, kakor je ravno zdaj.

Škop Ju-pin je izobražen mož ter je svoje duhovniške študije posečal v Rimu. Poleg tega, da je izvrsten cerkveni voditelj, so pa tudi politično priznane njegove zmožnosti ter je član našega političnega sveta kitajske vlade ter obenem kitajske narodne relifne komisije. Semkaj je prispel iz Rima, kjer je obiskal pokojnega papeža Pija.

Točasno se Kitajska bojuje ne za kak politični režim, je povdaril škop, marveč za svoj življenjski obstoj sam; to uvideva kitajsko ljudstvo in zato se je tudi zedinil pod svojim voditeljem, Čiang Kai-sékom. Pri tej njih borbi je izvaledno za vsako pomoč, ki jo dobi od zunaj. Res je, dejal škop, da dobiva Kitajska pomoč iz Rusije; ni pa res, da bi s tem postajala Kitajska komunistična država. Tudi iz Francije, Anglije in Zed. držav dobiva pomoč, a s tem ni rečeno, da postaja dežela francoska, angleška ali ameriška.

Gospodarsko je Kitajska na tako trdnih nogah, da se denarja, ki ga izdaja njena našoda vlada, ne branijo niti v pokrajinh, ki so zasedene od Japonske, kakor pravi škop. Enako tudi njena industrija povoljno obratuje. Nasprotno pa se lahko iz znamenj sklepa, da bo Japonska pričela Frej ali slej pešati, kajti nikakor ni pričakovala, da ji bo dala Kitajska tolikovopraviti.

HČI KONČNO NAŠLA OCETA

Chicago, Ill. — Mrs. Elsie Peterson je dostikrat spraševala svojo mater, ki živi z njo na 6231 No. Francisco ave., naj ji kaj pove o njenem očetu. Mati pa se je izogibala odgovorov in je dejala le, da je oče umrl pred 45 leti. Hči se je končno te dni odločila, da bo sama začela preiskovati. Šla je na pokopališče, kjer ima družina svojo loto, toda, ker očetovega groba ni našla, je vprašala upravitelja, kje je grob Louis Wolterja. Ta pa ji je povedal, da Louis Wolter ne leži na pokopa-

NAZIJI PROTI ROOSEVELTU

Nazisci listi trde, da Roosevelt vznemirja svet.

Berlin, Nemčija. — Razni nazisci listi so se vrgli te dni na novi napad na predsednika Roosevelta ter tega obdružujejo, da naravnost priganja Evropo v vojno. Predsednik, kakor znano, je že ob več prilikah povdaril nevarnost, ki preti od evropskih agresivnih držav, in je to ponovil zadnjo soboto pri konferenci s časnikarji. Eden listov pravi, da Evropa ne ve nič o "vznemirljivih novicah", o katerih je predsednik omenil, ter nato tega opozarja, naj se zaveda svoje odgovornosti, ki jo ima pot najmogočnejši mož na svetu, in naj ne razburja ljudi.

MAŠČEVANJE KITAJCEV NAD ROJAKOM

Sanghaj, Kitajska. — Cela vrsta političnih napadov se je že izvršila na razne osebnosti, odkar so Japonci zasedli te kraje, toda med najvažnejše se šteje napad, ki se je izvršil tedenjak nad Čen Lu, kateri je postal tudi njega smrtna žrtev. Ta mož, ki je bil svoječasno kitajski delegat v Ligi narodov, se je dal pregovoriti z Japonec, da je prevzel službo zunanjega ministra v novi kitajski vladi, kontrolirani od Japonev, v Nankingu. V njegov dom je vdrl 20 Kitajcev, ki so se brez dvoma hoteli maščevati nad svojim rojakom, ker je stopil v službo Japonev.

MEHIKANI ZAHTEVAJO DEMOKRACIJO

Mexico City, Mehika. — Neka vladi nasprotna stranka je imela zadnjo nedeljo tukaj svoje zborovanje, katera se je sklicalna na poziv voditeljev revolucije v letu 1910 proti tedanjemu predsedniku Diazu. Govorniki so izražali dolčno zahtevo, da se v deželi uvede prava demokracija, češ, da je sedanja Cardenasova vlada komunistična in fašistična.

USPEH KALIFORNIJSKE RAZSTAVE

San Francisco, Cal. — Zadnjo soboto se je otvorila tukaj Golden Gate svetovna razstava. Na otvoritveni dan jo je posetilo nad 143,000 ljudi, drugi dan, v nedeljo, pa okrog 82,000.

liču, marveč živi prav tam v bližini. Na njeno odločno zahtevalo je mati končno priznala nčeri, da sta se z očetom razporočila pred 45 leti in da od tedaj več ni slišala o njem. Hči je nato res našla svojega očeta, ki je star 77 let in pri doberem zdravju.

POLJSKO SNUBIJO

Razne vplivne velesile se približujejo Poljski.

London, Anglia. — Poljska mora igrati kaj važno vlogo v evropski politiki, da države druga za drugo tako hite, da si pridroejo njeno prijateljstvo. Tako je bilo v nedeljo objavljeno, da je Rusija sklenila z njo dalekosežno gospodarsko pogodbo, dočim je tekmo septembarske krize lani prišlo med istima dvema državama skoraj do diplomatskega preloma. — Istočasno se poroča iz Italije, da bo koncem tega tedna odpotoval na Poljsko zun. minister, grof Ciano. V ponedeljek je min. predsednik, Chamberlain objavil, da bo v kratkem obiskal Anglijo poljski zun. minister Beck. — Iz Poljske same pa se povdarja, da to zblževanje z drugimi državami nikakor ne pomeni, da se hoče Poljska odturniti Nemčiji, marveč, da je njen namen, da "ohrani raynotežje" med veleniami.

AMERIŠKE IZGUBE V ŠPANIJI

New York, N. Y. — Prijeti bataljona, ki so ga tvorili ameriški prostovoljci v španski vojni na strani španske vlade, so v nedeljo objavili izkaz imen tistih, ki so od tega bataljona v vojni padli. Kakor se razvidi, je okrog 55 Amerikanec izgubilo življenje.

PO DOLGIH LETIH POPLAČAL TATVINO

Hastings, Neb. — Od neznanje osebe, iz Canoga Park, Cal., je H. J. Dunn prejel money order za 50 centov in zraven pisma, v katerem je pošiljal pojasnil, da je ta znesek povračilo za mleko, ki ga je v letu 1921 on kradel z Dunnovega portca. Steklonica mleka, pravi, je bila tedaj 10 centov in bo 50 centov torej ravno poravnalo škodo.

NAZNANILO NAROČNIM

Zaradi naravnega praznika, Washingtonovo rojstvo, ki ga obhajamo to sredo, bo izostala četrtekova številka našega lista.

KRIŽEM SVETA

London, Anglia. — Iz zanesljivih tujezemskih krovov se je izvedelo, da izvaja Mussolini tajno mobilizacijo rezervistov in, da je bilo došlej okrog 150,000 mož pozvanih pod orožje. Namena ima baje, da do pomladni mobilizacija okrog 300,000 rezervistov.

Monakovo, Nemčija. — Med kat. cerkvijo in nazijsko vlado je prišlo do ponovne napetosti, ko je dala vlada zadnjo soboto zapreti bogoslovni cddelek tukajšnje univerze. Z uradnim protestom se je počakalo dokler kardinal Faulhaber ne izreče svoje besede.

Lima, Peru. — Skozi Panama kanal je prispel semkaj zadnjo soboto nemški potniški parnik Bremen ter v nedeljo nadaljeval pot proti jugu. To je bil nevečji parnik, ki je še kdaj plul skozi kanal Jugoslaviji.

KAKE PROŠNJE DOBIVA POLICIJA

Boston, Mass. — Policija ima opraviti z vse vrste ljudmi in prihajajo jih dostikrat prošnje, ki so, milo rečeno, nenavadne. Te pa brez vemo vse prekaša apel, ki ga je prejela tukajšnja policija od neke ženske zadnjo nedeljo. Po telefonu je nameč ženska povedala policiji, da peče dober "kejk", s katerim želi presenetiti svojega moža. Ker pa je nevarnost, da bi trese, ki ga povzročajo avtomobili in truki, kateri vozijo po cesti, utegnilo "kejk" pokvariti, je ženska začrpila, naj policija celo cesto zapre za ves promet toliko časa, dokler ne bo ona s pecivom gotova.

Bržkone pa je bila dobra žena razočarana, ko ji policija ni napravila te male usluge.

POMEMBNA KONFERENCA

Zastopniki držav balkanske zveze razmotrovajo svetovna vprašanja. — Zadeva Bolgarije in Španije.

Bukaresta, Rumunija. — V tukajšnjem mestu se je pričelo ta ponedeljek zborovanje zveze balkanskih držav, na katerem so po svojih zastopnikih udeležene Rumunija, Jugoslavija, Grčija in Turčija. Nedavni odstop jugos. min. predsednika Stojadinovića je povzročil, da konferenca ne bo tako velike važnosti, kakor bi bila drugače, kajti Stojadinović je imel načrt, da se na tem zborovanju pridobi tudi Bolgarija k pristopu k zvezi.

Klub temu se pričakuje, da bo ta konferenca vršila pomembno vlogo. Negotovo je, kaj se bo ukrenilo glede Bolgarske in njenega pristopa v zvezo, a gotovo je toliko, da se bodo zborovalci bavili z bolgarskimi zahtevami, namreč, da se ji vrne zemlja, ki je bila po balkanski in posvetovni vojni prisiljena odstopiti deloma Rumuniji, deloma Grčiji in nekoliko tudi Jugoslaviji.

Gostinski obrati. Gostinskih obratov je bilo prijavljenih 220 trgovinskih obratov, odjavljenih pa 184, tako da je bilo 36 prijav več nego odjav. Za vse preteklo leto pa dobimo prirastek 311 trgovinskih obratov.

Obri. Obri v zadnjem četrletju je bilo prijavljenih 220 trgovinskih obratov, odjavljenih pa 184, tako da znaša prirastek 63 obratov, za vse leto pa 491 obratov.

Gostinski obrati. Gostinskih obratov je bilo prijavljenih 71 in odjavljenih 49. Prirastek znaša za zadnje četrletje 22, za vse leto pa 101.

Industrija. — V lanskem četrletju je bilo v Sloveniji prijavljenih le 15 novih industrijskih obratov, odjavljenih pa je bilo 21 industrijskih obratov, tako da se je lani število industrijskih obratov zmanjšalo za 6. Samo v zadnjem četrletju pa smo imeli 10 odjav in le 2 prijavi. Te številke nam potrjujejo, da se industrija zaradi visokih brezvedenih bolj izogiba Slovenije in se seli na jugovzhod države.

Nesreča železničarja. — Jesenice, 27. jan. — Snoči okrog 19.30 se je na proggi od Jesenice proti Podrožecu prijetila razburljiva prometna nesreča. Janez Bergant, 27 letni kretnik z Zgornje Dobrave, je po odhodu večernega vlaka proti Podrožecu stopal na tire, da obrne kretnico, ker se je bližal vlak s Hrušice. Bergant je bil brez luči, cestno bil pa tudi tako zavzet s svojimi opravki, da ni opazil prihajajočega vlaka. Lokomotiva ga je podrla in mu skoraj do kraja odrezala levo. Še ponoči so ga nezvestnega prepeljali na kirurški oddelok ljubljanske bolnišnice, kjer so ga zdravniki brez odlašanja operirali in mu odrezali roko. Bergant je bil komaj par let v železniški službi, zato ga je nesreča toliko huje prizadela.

Najdena poštna vreča. — Enkrat je bil na tem mestu poročano, da je izginala poštna vreča ob prevozu pošte iz Žužemberka v Stično. Sedaj poročajo, da je slučajno našel to vrečo mesarski pomočnik Rudolf Stanko iz Stične in sicer v gozdčku poleg stiškega kolodvora. Vreča je bila prerezana v sredi in notri je bila še osem zavojev priporočenih pisem, medtem

Iz Jugoslavije

Statistika o gibanju prijav in odjav trgovskih in industrijskih obratov ni za Slovenijo preveč razveseljiva. — Huda prometna nesreča na Jesenicah. — Smrtna koša. — Razne druge novice in vesti.

Industrijsko nazadovanje Slovenije

ko je denar izginil. V vremenu je bilo 13.500 dinatov.

Smrtna kosa

V Doleni vasi pri Ptiju je umrl Jože Marinčič, daleč na okoli ugleden in spoštovan posestnik. — V Mariboru je umrl France Papst, bogoslov mariborskega bogoslovja doma iz Sv. Andraža v Slovenskih goricah. — V Mekinjah pri Kamniku je umrl Alojzija baronica Rechbach, rojen na baronica Lederer-Trattner, rojen v Luhacovicih pri Brnu na Moravskem. Stara je bila 70 let.

Obojen

Mali kazenski senat v Ljubljani je obsodil trgovskega zastopnika Antona Koširja iz Sv. Neži na dve leti in pol robije, ker je lansko leto meseca junija na Brezjah pri Sv. Neži, občina Kovor na Gorenjskem, ustrelil delavca Franceta Kokalja.

Lahkovernost

V Brezje pri Slomu je prišel nedavno k neki hiši mlad človek, ki se je predstavljal za lesnega trgovca iz Savinjske doline. S svojo čedno zunanjo je se kmalu prikupil domaći hčerk in takoj ostal tri dni gost v hiši. Dekle je fanta spremila tudi na kolodvor, pa jo je med potjo po prosil za kak spominček, češ, da bo kmalu zopet prišel. Punca je za fanta kar gorela, pa mu je ponudila za spominček zlato uro z verižico in on je oblabil, da pride prihodnji teden. Ko ga je šla prihodnji teden res čakata na potovanje, ljubimca ni bilo.

Casten član občine

Za častnega člana občine Sv. Marjeti pri Ptiju je imenoval občinski odbor na seji 29. januarja narodnega voditelja in predsednika senata Dr. Antona Korošca.

Jubilej poroke

Tridesetletnico poroke in štridesetletnico službe pri rudniku, je slavil nadgozdar Franc Arhar v Trbovljah.

Oglasni v "Am. Slovencu" imajo vedno uspeh!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4823 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedecor, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNİ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomšic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenci," 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika potroga odbora. Pročne za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolnične nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslavom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zvezce, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostujejo osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA ZSZ.

Naša zadnja kampanja za prvenstvo pri dobivanju članstva pod mogočno protekcijo ZSZ. nam bo ostala v večnem spominu. Takoj ob začetku te zadnje kampanje smo prišli do sklepa, da se bo vnela huda bitka za prvenstvo med Denver, Pueblo in Chicago. Skupno smo korakali proti skaloviti gori z trdnim zavestjo, da se bo enemu ali drugemu posrečilo postaviti zmagovalno zastavo na najvišje mesto. Pod spremnym vodstvom sobrata, Anton Rupar, Joe Blatnik, Louis Lesar & Co., je puebelska armada zavzela prvo ali najvišje mesto. Vsa čast Puebli. — Prišli smo sedaj do vznožja skalovite gore, katera ima TRI mogočne vrhunce, — prvi je 150, drugi je 200 in tretji je pa 250 metrov visok. Kakor vam je že znano smo sedaj razdelili našo mogočno organizacijo v tri samostojne divizije. Prva divizija (Chicago) ima pod svojim vodstvom 15 regimentov. Druga divizija (Denver) ravno tako 15 regimentov. Tretja divizija (Pueblo) ima pod svojim vodstvom 16 regimentov. Nadzorniki ali voditelji teh posameznih oddelkov, sedaj jako marljivo delujejo na to, da bodo svoje čete dobro organizirali za naskok na prvi vrhunc kateri je 150 metrov, (150 credits) visok. Vsekakor pa že sedaj apeliram na vsa posamezna društva, neglede, kateremu oddelku spadate, da sodelujete z predstavnikom vaše divizije v polni meri. Ta kampanja bo v resnicenja najbolj interesantnih, kar smo jih doživelj zadnjih 30 let. Nadvse zanimivo bo zasledovati posamezne divizije in njih boričev za pridobitev prvega vrhunca. Za sedaj je prva dolžnost vsakega posameznega društva, da pismo katero je bilo poslano na tajnika, istega na prvi seji preberete in da članstvo takoj izvoli kapitan ali načelnico, kateri bo imel polno odgovornost delovanja nujnovega društva. Ime izvoljenega člana ali članice takoj pošlite na nadzornika vaše divizije. Ravno tako so nadzorniki napovedani, da meni pošljejo imenik izvoljenih kapitanov, da mi bo tako mogoče čimprej naročiti diplome.

Torej posamezna društva, kakor tudi nadzorniki naj svojo dolžnost storje kako hitro mogoče, da nam bo tako omogočeno prideljati to ZMAGOSLAVNO KAMPANJO v polni tek.

Celokupno članstvo pa prosim, da pod vodstvom nujnovega kapitana takoj začnejo delati načrte za to veliko kampanjo. Nadvse potrebno je, da svojim prijateljem in znancem pravilno raztomačite različne dobre, katere ZSZ. deli svojim otrokom pod najboljšimi pogoji. Poveste svojim prijateljem, da ZSZ. poleg raznih dobrota, katere deli v slučaju bolezni, operacij, onemoglosti ali smrti, izdaja od sedaj naprej zavarovalninske police, katere nosijo gotovo rezervno vrednost, na katero si lahko vsaki član (ica) dener izposodi, katera rezervna vrednost se na zahtevo članu izplača v gotovem denarju, ali pa v slučaju brezposelnosti ali druge nesreče se iz rezerve plačuje asesment. Torej član ali članica, ki danes pristopi v društvo, se mu vgori-imenovanih slučajih ni treba dati, da bo radi neplačila asesmentov v teku treh mesecih vržen iz društva. Čim dalje je član v društvu, temveč vrednosti imajo njegova police, toliko več je vam zajamčeno, da ko postanete starci in onemogli, ko vam morebiti ne bo mogoče plačevati rednih prispevkov, naša dobra mati, ZAPADNA SLOVANSKA ZVEZA vam hoče priskočiti na pomoč in plačevala bo vaše asesmente, ko jo boste najbolj potrebovali. Ti in drugi dobrji pogoji, katere dejavljajo svojim otrokom ZSZ., vam bo delo pri dobivanju novega članstva zelo olajšano. Ako bo vsaki član (ica) naredil svojo dolžnost napram svojemu društvu in Zvezzi in tej veliki kampanji, potem sem siguren, da bomo v teku leta 1939 dosegli najmanje 1000 novih članov. Kot gl. načelnik te kampanje, mi bo od strani nadzornikov od časa do časa poročano delo vsakega posameznega društva. Prav iz srca želim in upam, da ne bo v teku te kampanje nobenega društva, ki ne bi več ali manje prisostvovalo pri tem dobrem delu. Ze sedaj vas opozarjam, da pazno preberete rezultate posameznih oddelkov, kateri bodo priobčeni v našem "Glasilu" A. S. vsaki mesec. Želeč vam obilo sreče in veliko uspeha pri delu za dobrobit in nadaljnji napredek ZSZ., ostajam vaš, z bratskim pozdravom,

LEO JURJOVEC, glavni predsednik.

GENERAL NEWS, REQUESTS AND INFORMATION

DENVER WSA YOUTH'S CLUB.

Plans are under way to organize all interested members of the three Denver lodges and their juvenile branch into a club which will sponsor various sports in season, dramatics and singing, card tournaments and various social affairs of interest. There is a possibility of this club engaging in many worthwhile enterprises that appeal to young and old alike and that will be of benefit to the entire community.

This club will be explained and discussed, and machinery set in motion for its organization, at a meeting of officers, supervisors and interested members of St. Martins, Queen of Holy Rosary and Trail Blazer lodges as well as United Comrades Juvenile Branch on Monday, February 27, 7:30 p. m., at

the Slovenian Hall. A soft ball and regular baseball team will be started. Teams from Chicago and So. Chicago will be here in July. We will take our teams to Chicago in summer of 1940. We would like to have a good attendance at this meeting.

MY VICTORY CAMPAIGN GROUP—ATTENTION!

In the group under my supervision, I have the pleasure of working with lodges 3, 4, 13, 17, 23, 27, 28, 29, 31, 38, 41, 45, 53, 55 and 58. Permission has been given the Division Managers to conduct their part in the campaign in any manner that is constructive. For this reason I request the Captains, officers and members of the above mentioned lodges to co-operate with me, and each other, to the fullest extent so that we may win the first prize. You are invited to correspond with me in either the Slovenian or English language giving reports of your progress, and for information or suggestions. I shall try to contact you by mail or in the official organ. My advice at present is that you set forth at once to enroll as many new members as possible. Your proportion of any prize we win will be according to how many credits your individual lodge will obtain.

The first lodge to report a selection of a Captain was Junaki No. 13, of Frontenac, Kansas. Secretary Anton Lesjak informed us that Ane Rudman, Box 92, Frontenac, Kans., was their selection. We feel that the members and friends in that locality will assist her in securing many new members so that the credits so acquired will be a substantial contribution to our group. Good luck!

FRATERNAL VOICE TO EVERY WSA HOME.

We want our official organ to reach every home where there is a WSA member. If there is not an adult member in the home we wish to send the Fraternal Voice there once each month. Members who have moved recently, or if anyone knows of a member who does not regularly receive the organ, are requested to notify their local secretary who in turn will notify the publishers. Our mailing list is being reorganized and revised, so we call upon each member to see that we have these addresses. A former request that secretaries send the Supreme Juvenile Supervisor the latest addresses of all juvenile who will be 18 years of age this year has not been complied with to date. Your prompt attention in this matter will be appreciated.

UNITED COMRADES 9th ANNIVERSARY.

This juvenile branch will celebrate its 9th birthday this Sunday, Feb. 26, at the Slovenian Hall. The supervisors have arranged a nice program after the meeting. All members are requested to attend and the adult WSA members are invited. Let's give our kiddies a royal send-off into their 10th year.

FRATERNAL VOICE A LITTLE LATE THIS MONTH.

Due to the short month, our monthly English Section of the official organ will be dated as of March 1. Next month it will be issued as usual on the last Wednesday of the month. All material for same must reach the Editor at 3724 Williams St., Denver, Colo., not later than March 16.

GEO. J. MIROSLAVICH.

ZAPISNIK

Letnega zborovanja in revizije knjig gl. odbora Zapadne Slovanske Zveze, vršče se v gl. uradu 27. in 28. januarja 1939.

(Dalje — Continued)

REPORT

of the 1st Vice President and Supreme Juvenile Supervisor, submitted at the Annual Meeting of the Supreme Board, held January 27-28, 1939.

Esteemed Supreme Officers:

During the past seven months, covering the period since the last meeting of the Supreme Board, I was kept busier than at any time since I have served on this board. My usual duties as a Supreme Officer in both the adult and juvenile departments were promptly and properly attended to. Local activities in behalf of my splendid, fast-growing Trail Blazers Lodge, the 30th Anniversary Campaign and the task of putting into operation the Fraternal Voice, all has caused me to work many hours overtime and I found it necessary to call on several of our good members for assistance.

This is not a complaint, but rather a happy expression of satisfaction. I am elated over the fact that a good many loyal, active officers and members have through their faithful efforts and concerted action provided my office with so much work. This is a sure sign of successful progress—it means that the membership has been working hard, too. I am grateful to all.

The responses to my many requests were better and more prompt and co-operation with my office was very much improved, but I must admit that it is only fair in some localities, poor in others and in few places no co-operation or activity whatever is displayed. It is noted that in the latter places is where no progress is being made and the lodges there are practically at a standstill. The individual members must soon come to the realization that only through sincere co-operation within local lodge circles, and with the Supreme Office, will there be substantial improvement and successful progress.

There has been a continual flow of correspondence between the Supreme President and me through which we handled the problems of our respective offices and thus kept each other informed of the weekly progress of our Association. Mr. Jurjovec has been of great help to me in much of my work, which I deeply appreciate.

Our able Supreme Secretary, Mr. Anthony Jersin, and I were in daily contact in the affairs of the Association. Without his carelessness and neglect. We do,

however, understand that in some cases such suspensions are unavoidable because of unfortunate circumstances.

In accordance with the decision of this board at the last meeting held in June of 1938, I set forth to formulate plans and publish a special English Section to be added to our official organ. In a contest to select a name for this section, the title of "Fraternal Voice" was selected by a committee appointed by the Supreme President. Five issues have appeared to date and comments and reports reaching

my office indicate that it is being appreciated. Approximately 650 additional homes now receive our official organ. I shall report in detail on this subject later on during this meeting.

Geo. J. Miroslavich,
Sup. Vice President and
Juv. Supervisor.

The report of Supreme Vice-Pres. and Juvenile Supervisor has been accepted as read with high commendation for his splendid work he has been performing for our beloved Association.

POROČILO GL. TAJNIKA:

Spoštovani sobrat gl. predsednik in ostali člani gl. odbora: — Najprej Vas pozdravljam ter Vam kličem dobrodošli v naše mesto in obenem Vas pro-

sim, da pazno zasledujete mojemu poročilu, kojega sem pripravil o poslovanju Zveze za zadnjih sedem mesecev, kakor tudi nekoliko izcrpkov prvih petih mesecev lanskega leta, in sicer sledete:

FINANCA AKTIVNEGA ODDELKA:

V smrtninskem skladu smo napredovali za.....	\$11,395.80
In v prvih petih mesecih pa za.....	12,305.55, skupaj
V odsodskevskem in oper. smo napredovali za.....	852.20

Toda v prvih petih mesecih smo nazadovali za.....	153.65, prebitek
V dobrodelnem skladu smo napredovali za.....	304.38
In v prvih petih mesecih pa za.....	215.68, skupaj
V konvenčnem smo napredovali za.....	779.30
In v prvih petih mesecih leta pa za.....	539.20, skupaj

Skupni letni napredek v teh štirih skladih je.....	\$ 26,238.46
V bolniškem in poškodniškem skladu smo nazadovali za.....	3.25
In v prvih petih mesecih leta 1938 pa za.....	324.93
V stroškovnem skladu smo nazadovali za.....	326.53
In v prvih petih mesecih pa za.....	1,299.33
Skupni nazadek v teh dveh skladih za leto 1938 je.....	1,625.86

Cisti letni prebitek je.....	24,284.42
Preostanek 31. decembra 1937	251,858.22

Preostanek 31. decembra 1938	\$276,142.64

FINANCA MLADINSKEGA ODDELKA:

Napredek v smrtninskem skladu za.....	\$1,383.12
In v prvih petih mesecih pa za.....	1,133.28, skupaj
V stroškovnem skladu napredovali za.....	225.81
In v prvih petih mesecih pa za.....	39.62, skupaj

Cisti letni prebitek je.....	2,781.83
Preostanek 31. decembra 1937	14,711.44

Preostanek 31. decembra 1938	\$17,493.27

Clanstvo Aktivnega oddelka:

zadnji jubilejni kampanji je bil dosežen.

Vsi skladi Zveze se nahajajo na trdnih podlagi in bomo lahko tudi v bodoče korakali naprej po poti napredka ter z veseljem agitirali za novo članstvo ter brez skrbi povedali našim kandidatom ali prospektivnim članom, da pri ZSZ vedno toliko plačujejo, je kolikor se jim pove, da bodo plačevali ob njih pristopu. Največji napredek bratskih organizacij se bo pokazal v spletu, ko bodo vse ostale organizacije postale tako trdne v vseh skladih, kar bo nam vsem pripravilo pri agitaciji za novo članstvo.

Clanstvo Mladinskega oddelka:
 V zadnjih sedmih mesecih lanskega leta je pristopilo 201 novih članov in članic in v prvih petih mesecih pa 72, skupaj 273. Zopet sprejetih je bilo 68 in v prvih petih mesecih pa 46, skupaj 114. Suspendiranih je bilo 105 in v prvih petih mesecih pa 72, skupaj 93, skupaj 198. Umrlo jih je 9 in v prvih petih mesecih pa 10, skupaj 19. Torej je bil čisti napredek v članstvu aktivnega oddelka za 155 čl. in v prvih petih mesecih pa 30, skupaj 82. Umrl je eden in v prvih petih mesecih pa 34, skupaj 92. Suspendiranih je bilo 140 in v prvih petih mesecih pa 104, skupaj 244. Prestopilo v aktivno članstvo 52 in v prvih petih mesec

GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal
JANUŠ GOLEC

Tržanke so opravile svoje kar javno na sredi ceste in mu niso sledile v krčmo. Lahko se je mirno očedil, jedel ter pil. Ko se je hotel pod večer odpeljati proti St. Petru, ni mogel voznik napreči, ker mu je nekdo razrezal vprežno jermenje na drobne kose. Za lepo svoto si je kupil staro opremo, da je mogel dalje iz tega vražjeva gnezda. Ko mu je bila Podsrda daleč za hrptom, se je šele prav razpukšal, kako sramotno so obračunale z njim navadne ženske, kar se zgodi sicer le malokomu. Sram ga je bilo, jezen je bil in med celo vožnjo od Podsrde do St. Petra je koval za razljutene Podsrčanke maščevalne načrte. Ko je pogruntal pravo, se je nasmehnil sam sebi in zagodel: "To izvršimo takoj za svetogorskim sejmom in bo tudi držalo kakor podsrečki pljunki."

V St. Petru je nočil v krčmi pri "Mesarju" bolj proti hrvaški strani, da bi jo lažje odkuril, če bi le kaj zagrmelo nad njim od strani žandarmerije. Večerjal ter spal je brez skrbi, prav nikdo ga ni motil. Drugo jutro je imel sestanek z došlimi tovariši, ki so bili napravljeni po mešetarsko z dolgimi leskovkami v rokah. Prejeli so od poglavjarja navodilo, da smejo izrabiti za svoj posel trenutke, ko bo barantanje ali na višku, ali pa, ko bodo izplačevali kupci kupljeno živino pri lesenih bajtah pod sejmiščem, katere uporabljajo Šentpetrani ob času romarskih shodov ter sejmov kot krčme. Prodajalcu ali kupcu je na svetogorskem sejmišču lahko z vso naglico izmagniti denar in pobegniti z bliskavico navzdol, kjer ga skrijeta globoki jarek in gozd od vseh strani, kamorkoli hoče pobegniti. Tako se je glasil tokrat načrt in lopovi so si ga tudi dobro zapomnili. Podali so se od raznih strani na Goro. Ker so dospeli na cilj predčasno, so bili še pri sejmski sv. maši, da bi jim bil po italijanskem roparskem načinu uspehl tem bolj zasiguran.

Krog desete in polenajste ure je bilo svetogorsko sejmišče natrpano razne štajerske ter hrvaške živine. Petičnih ter večjih kupcev je bilo dovolj, barantija se je razvila z vso živahnostjo, z običajnim tleskanjem v roke in kričanjem, kakor bi šlo za najhujši preprič ter kreg.

Guzajci so se pomešali med sejmarje, ogledovali živino, a še bolj kupce ter prodajalce, od katerih nobeni niso bili vajeni nepoštenosti, kaj šele večjih ropov na tolikanj slovitih svetogorskih sejmih. Vse se je gibalo poštano prostoto, nikdo niti slutil ni o kakih tatinsko roparskih mrežah, ki so bile vržene z vso sigurnostjo in neprizakovano. Trušč ter šunder je odmeraval s sejmišča po globokih grabah, ko so začeli sejmarji upiti, tekati ter kazati proti gozdu prav na vrhu sejmiškega pobocja.

Vse je imelo uprto pogled na razburljivi prizor na hribu, že se je zadrl iz polnega obupanega grla sejmar na sredini sejmskega dirindaja, da mu je izmagnil lopov denar, ko ga je našteval na roko za vole prodajalcu. Hrvatski prekupci, židje in Nemci so zagnali pri krčmarskih barakah jerihonski krik, da so obdani od vseh strani od najbolj drznih uzmovičev, ki so par že okradli s spretnim preparanjem žepa na telovniku in z izmagnjenjem listnice, drugim so kar očito iztrgali denar iz rok,

VABILO k naročbi "MOHORJEVIH KNJIG"

Naročniki jih bodo dobili prihodnjo jesen:

1. KOLEDAR za leto 1940.
2. VEČERNICE, povest "Pravica do življenja".
3. ZGODOVINA SLOV. NARODA, 16, in poslednji snopč.
4. ŽIVLJENJE SVETNIKOV, 14. snopč.
5. JEZUS DOBRI PASTIR, molitvenik.

Naročnino za Mohorjeve knjige sprejemamo SAMO DO 11. MARGA 1939. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor si torej želi Mohorjevh knjig za prihodnje leto, naj pošle naročnino čimprej, da ne bo zamudil.

KNJIGE STANEJO \$1.25

z vezanim molitvenikom pa \$1.50

Naročila za Ameriko sprejema:

1849 West Cermak Road
Chicago, Ill.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

SLOVANSKA ZVEZA PRIPROČA KELLYA

Zveza je prepričana, da je župan Kelly najbolj sposoben kandidat med vsemi.

Slovenska zveza, v kateri so organizirane demokratske skupine Čehov, Jugoslovanov, Poljakov, Rusov, Ukrajincev, Slovakov in Bulgarov, je na svoji redni seji dne 11. februarja, t. i. sočasno sprejela resolucijo, s katero izjavlja, da se je sledičnih vzrokov strinja z redno demokratsko stranko in priporoča za nominacijo za županskega kandidata v demokratski stranki sedanjega župana Edwarda J. Kellya. Resolucija pravi:

"Po dobrem premisleku in prevdarku vidimo, da je mesto Chicago pod upravo sedanjega župana Edwarda Kellya, potem za mestnega klerka g. Ludwigha D. Schreiberja in Tomaza Gordona, pa za mestnega blagajnika."

"Slovenska zveza se tudi zaveda, da je župan Kelly tudi vedno upošteval slovenske skupine, ki bivajo v Chicagi iz tega razloga so razni voditelji Slovanov v Chicagi prišli do spoznanja, da je najbolje, da se vodstvo mestne uprave zopet izroči takemu človeku, ki je sposoben in ima voljo delati za napredok Chicage. Zato priporoča nominacijo na dan primarnih volitev dne 28. februarja za župana Edwarda Kellya, potem za mestnega klerka g. Ludwigha D. Schreiberja in Tomaza Gordona, pa za mestnega blagajnika."

"Slovenski zvezi predseduje g. Otto Kerner, generalni pravnik države Illinois, rodom Čeh."

"Iz podanih razlogov je torej razvidno, da slovenski volilci, ki volijo demokratski tiket nimajo nobene boljše izbere, kakor da nominirajo zopet za županskega kandidata redne demokratske stranke sedanjega župana mesta Chicage g. Edwarda J. Kellya."

"Ne pozabite torej na dan primarnih volitev iti na volišče in oddajte gotovo svoj glas za sposobnega in veščega kandidata g. Edwarda J. Kellya. (Ogl.)

(Continued from page 3)

many occasions has seen the team perform, and he continually says "What we need is nine more "Jock" Tedeski's (Jock is the Three Star's star hurler along with Ed Retel).

Raymond (Blub) Salmich—an inspiring leader and one of the best catcher's on the West side, even though, he is getting a gradual falling chest. He is 19 years of age.

John (Jock) Tedeski—a very good pitcher and little lazy. For a salary this year the 190 pounder will get Supreme President Leo Jurjovec's Buick for one day so he can whip corners—19 years old.

Edward (Sammy) Shemezis—a fast outfielder and a little talkative but proves to be the best bartender on the West Side.

Donald (Don) Polden—a good 3rd baseman, even though he's got two trophies at home for playing on the championship Edison team two years in succession—the kid is only 18 years old.

Stanley and Joe Paddy—the two slugging outfielders, all they need is an extension on their names—sorry, but there are only a few who will catch that joke. Supreme Pres. Leo Jurjovec should be one of the few.—Stanley is 22 and Joe is 19.

Chester (Wheaties) Brown.—This star football player will someday show us who has the most form as a catcher, himself or Ray Salmich. He is 20 years old.

I think I'll close now because, some of the jokes above are hard to digest, but the rest of you fellows don't get discouraged, I'll get around to you yet.

I also think it would be murder if I signed my name so I'll see you around boys. Your Pal.

Katolički Slovenci naročajo "Amerikanski Slovenec"

ŽENITNA PONUDBA

Želim se seznaniti v svrhu ženitve z vdom ali starejšim dekleton. Sem farmar in katero veseli kokošnjereja, naj piše na naslov: Frank Gradiškar, R. 3, Phillips, Wis.

ZOBOZDRAVNIK

FRANK PAULICH,

D.D.S., M.D.S.

Dentist-Orthodontist

(izravnava zobe)

2125 So. 52nd Avenue

CICERO, ILL.

Tel. Cicero 610

— in —

Marshall Field Annex

25 E. Washington Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Central 0904

URE: V Cicero vsak dan, izvzemši sred, od 9. junij do 8. zvez. Ob nedeljah po dogovoru. — V chicagskem uradu vsako sredo.

LEO ZAKRAJŠEK

General Travel Service, Inc.

302 East 72nd Str., New York, N. Y.

RAZNOTEOSTI

ČUDEN BOLNIK

V bolnišnici v Rybniku na Poljskem se zdravi mož, ki je vsem zdravnikom na svetu velika uganka. Bolnika je 1. 1918 na dnevnu kopu v nemškem rudniku voziček, naložen s premogom, pritisnil k nekem lesenemu odru, pri čemer je bolnik dobil težke notranje poškodbe. Želodec mu je pritisnil v prsnik koš, istočasno pa se je srce pod vplivom tega pritiska umaknilo v prostor, kjer je bil prej želodec. Že takrat zdravniki niso imeli nobenega upanja v eč, da bi moža mogli ohraniti priživljenje. S časom pa se je pokazalo, da je težki bolnik to prestavitev tako važnih telesnih organov prebolel — ozdravel je in zapustil bolnišnico. Potem je še večkrat tožil, da ga boli želodec in je moral tudi iskati pomoč v bolnišnici, pa jo je vedno kot zdravil zapustil.

Ta nenavadni primer je tudi v mednarodnem zdravniškem svetu vzbudil veliko pozornost in poštenega poljskega rudarja so klicale medicinske klinike skoraj z vseh delov sveta, da ga preiščajo. Bil je v Breslavi, v Heidelbergu, od tu je seveda na stroške prizadetih univerz — potoval po svetu, kot kako čudo. Klicali so ga v Pariz, na več klinik v Anglijo itd., zadnji pa ga je preiskoval profesor Rutkowsky v Krakovem.

Sedaj je v bolnišnici v Rybniku, ker so mu spet ponovile boleznine v želodcu.

POBEGLI STRÖJ TREŠČIL V VLAK

Harlan, Ia. — Na nekaknac je na postaji v bližnjem mestu Tenant zadnjo soboto zvečer neka tovorna lokomotiva pobegnila in, porivajoč pred seboj enega tovornih voz, zdirjala po proggi navzdol. Nasproti njej pa je obistem vozil neki osebni vlak. Njega strojvodja ni mogel videti bližajoče se lokomotive, ker je voz pred njo zakrival luč, in tako je prislo do kolizijske. Tresk je bil takosilen, da je razbil lokomotivo osebnega vlaka in jo obrnil popolnoma naokrog. Pri nešteči sta našla smrt strojvodja in kurjač, dočim je moral biti 24 potnikov zaradi poškodb odpeljanih v bolnico.

KITAJCI IMAJO NOVO LETO

Chicago, III. — Zadnjo soboto zvečer so Kitajci obhajali svoje novo leto. Tukajšnji kitajci pa so se letos vzdržali običajnih sijajnih proslav iz sočutja do svoje nesrečne domovine.

TEHNIČNA NOVOST

Nemška tvrdka Zwietusch je dobila patent na zavarovanje pogonskih jermenov. Gotovo je že marsikdo slišal, ko je stal poleg vrtečega se pogonskega jermenja, neko prasketanje. Če se je približal s prstom jermenju, je naenkrat preskočila iskra. Jermen dobiva električne naboje, ko drsi po jermenicah. Omenjeno prasketanje je slišati zaradi preskakovanja isker na želenje jermenju ali pa v bližini se nahajajoče kovinske dele. V obratih, ki imajo opravka z eksplozivnimi plini, ali eksplozivi itd., lahko te iskri povzročijo požar ali pa celo eksplozijo. Tudi povzročijo ta izenačevanja električnih nabojev v naših radioaparatih neljube motnje.

Da se vsemu temu odpomore, je omerjena tvrdka prišla na misel, preveči jermen s kovino, nakar odpadejo električne napetosti med jermenom in jermenicami, ker sta te sedaj med seboj tako rekoč kovinsko zvezani. Zwietusch se je poslužila v ta namen srebro.

Zanimivo je, kako stvorijo

stebreno oblogo. Jermen poteguje skozi za svetobo občutljivo raztopino soli od srebra. Nato jermen osvetle, razvijejo in fiksirajo — kakor fotografski film.

PADANJE ROJSTEV V NEMČIJI

"Völkischer Beobachter" ed. 17. januarja ugotavlja: Konec leta 1938 manjša naša narod v Veliki Nemčiji še 11,2% ali 186.000 rojstev. Vsak dan se rodi v Veliki Nemčiji še 600 otrok premovali, da bi bilo zagotovljeno narodna današnja stanje prebivalstva. Od teh neizprosne trdih števil moramo izhajati, da si napravimo podobo o prebivalstveno političnem položaju Velike Nemčije.

Nemški vodilni nacionalični dnevniki pravi dalje, da obsegajo te številke troje vprašanj. Prvič dejstvo, da so Nemci pojemajo narod, drugič vprašanje razmerja nasproti hitro se množečim slovanskim narodom in tretjik vprašanje dedne sposobnosti nemških rojstev.

K temu bi mi opozorili samo še na ugotovitev nemških statistikov iz prednaročno-socialistične dobe, ki so napovedovali za dobo po 1. 1940. stalno padanje nemškega prebivalstva. Kakor se vidi je uradnega glasila narodnega socializma, ga tudi ta ni mogel ustaviti, klub temu, da je napravil v tem pogledu vse kar je bilo s propagando in zakonodajo le mogoče napraviti.

NENAVADNA OPERACIJA

25 kilogramov težak sarcom je operiral novosadski zdravnik dr. Uzelac. Smilja Gostojič je opazila lani poleti na svoji desni roki, da se je pojavit velik izpuščaj. Sprva ni polagala na to posegne pažnje, ko pa je izrazil z naglico naraščal, je šla v bolnišnico. Tam so jo obsevali, pa vse skupaj ni nič pomagalo. Pred tednom pa je obšla v sanatorij k dr. Uzelcu. Zdravnik se je odločil za negativ posseg. Odrezal je ženi desno roko, kajti sarkom je bil ogromen, saj je tehtal 25 kilogramov, v obsegu pa je meril 154 centimetrov. Sarkom je namreč poskal vse hrailne snovi iz telesa ter je ženska posušila skoraj kosti. Drzna operacija se je zdravniku posrečila.

Vsek teden en dopis, naj beslo v sakega dopisnika "A. S."!

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939, in sicer obe vrsti

Blažnikovo

kakor tudi

Družinsko